

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

37C 29/2008-59

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně JUDr. Dagmar Stamidisovou ve věci žalobců:
a) [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], b) [redacted],
nar. [redacted], trvale bytem [redacted], oba zast.: JUDr. Martin Škop, Ph. D.,
obecným zmocněncem bytem [redacted], proti žalované: ČR – Ministerstvo
vnitřní, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o ochranu osobnosti

t a k t o :

I. Žalovaná je povinna zaslat žalobci [redacted] do tří dnů od právní moci rozsudku doporučený dopis následujícího znění:

*„Vážený pane [redacted],
Dne 20. února 2005 jste byl předveden na místní oddělení Policie ČR Žižkov v Praze, kde vůči Vám byla nezákonným a ponižujícím způsobem provedena osobní prohlídka. Za tento zásah do Vašeho práva na ochranu osobnosti se Vám tímto omlouváme. Dále se Vám omlouváme za násilné chování, ke kterému v této situaci rovněž došlo“.*

Ve zbytku textu se žádost o omluvu **z a m í t á .**

II. Žalovaná je povinna zaslat žalobci [redacted] do tří dnů od právní moci rozsudku doporučený dopis následujícího znění:

*„Vážený pane [redacted],
Dne 20. února 2005 jste byl předveden na místní oddělení Policie ČR Žižkov v Praze, kde vůči Vám byla nezákonným a ponižujícím způsobem provedena osobní prohlídka. Za tento zásah do Vašeho práva na ochranu osobnosti se Vám tímto omlouváme“.*

Ve zbytku textu se žádost o omluvu **z a m í t á .**

III. Žalovaná je povinna zaplatit [redacted] do tří dnů od právní moci rozsudku náhradu nemajetkové újmy ve výši 30.000,-Kč a [redacted] do tří dnů od právní moci rozsudku náhradu nemajetkové újmy ve výši 10.000,-Kč.

IV. Žalovaná je povinna nahradit prvému žalobci náklady řízení ve výši 4.400,-Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

V. Žalovaná je povinna nahradit druhému žalobci náklady řízení ve výši 3.200,-Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobci podali u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu osobnosti, kterou odůvodnili tím, že dne 20.2.2005 byli žalobci zajištěni hlídkou Policie ČR a převezeni na místní oddělení v Praze 3, kde došlo k provedení nezákonné a ponižující osobní prohlídky, žalobci se museli svléknout dohoda a pod hrozbou vykonat několik dřepů, navíc za přítomnosti většího počtu policistů. Na služebně došlo rovněž k násilnému chování vůči žalobci [REDAKCE], kdy jeden z policistů jej chytil za krk a udeřil s ním 2x o zeď. Nezákonnost této prohlídky a navazujícího jednání potvrdil svým pravomocným rozsudkem v trestní věci 14 T 40/2006 Obvodní soud pro Prahu 3. Žalobci tvrdili, že výše uvedeným jednáním policistů nedošlo pouze k porušení trestních předpisů, ale rovněž k zásahu do osobnostních práv žalobců. Bylo porušeno právo na jejich osobní svobodu a to v případě žalobce [REDAKCE] rovněž tělesnou integritu, byla zasažena důstojnost žalobců. Ač byl zjištěn konkrétní pachatel, neoprávněného jednání, žalobci tvrdili, že se nejedná o tzv. exces, ale o jednání, které ve smyslu objektivního práva ochrany osobnosti zavazuje zaměstnavatele, tedy Českou republiku. Předmětné jednání spadá do činnosti Policie ČR a v tomto případě však bylo vykonáno způsobem odporujícím zákonu a současně zasahujícím do osobnostních práv žalobců. Vzhledem k tomu, že se žalobci domnívali, že jejich důstojnost byla snížena ve značné míře, požadují kromě písemné omluvy, shora uvedené, také zaplacení nemajetkové újmy v penězích a to pro prvního žalobce 10.000,-Kč a druhého žalobce 30.000,-Kč.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že není původcem neoprávněného zásahu do osobnostních práv žalobců a tato okolnost vylučuje odpovědnost žalované podle ustanovení § 13 oz. Jednání policisty, které je dle žalobců zásahem do jejich osobnostních práv, bylo Obvodním soudem pro Prahu 3 shledáno jako trestní čin zneužití pravomoci veřejného činitele a policista byl odsouzen rozsudkem čj. 14 T 40/2006 ze dne 24.10.2006. Tato jednání je tedy třeba považovat za vybočení splnění úkolu policie, tzv. exces.

V průběhu řízení žalovaná změnila své procesní stanovisko s tím, že rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.

Městský soud v Praze rozhodl ve věci rozsudkem čj. 37C 29/2008 - 31 ze dne 10. prosince 2008 a to tak, že žalobu zamítl.

Vrchní soudu v Praze usnesením čj. 1 Co 138/2009-45 ze dne 9.2.2010 rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Vyslovil závazný právní názor, že žalovaná je odpovědným subjektem za tvrzené zásahy do osobnostních práv žalobců. Soudu I. stupně byl zavázán aby zhodnotil existenci předpokladů úspěšného či neúspěšného uplatnění práva na ochranu osobnosti, a to jednak to, zda došlo k neoprávněným zásahům tvrzeným v žalobě, jednak to, zda tyto zásahy byly objektivně způsobitelné přivodit újmy na právech chráněných ustanovením § 11 a násl. oz a zhodnotit, zda žalobou uplatnění prostředek morální satisfakce podle ustanovení § 13 odst. 1, peněžní satisfakce podle ustanovení § 13 odst. 2, je vzhledem k okolnostem neoprávněného zásahu a k intenzitě tohoto zásahu důvodný a v jakém rozsahu.

Soud provedl důkaz výslechem žalobců, dále obsahem spisu 14 T 40/2006 OS Praha 3, zvláště pak rozsudkem ze dne 24.10.2006, usnesením Městského soudu v Praze čj. 5 To 43/2007 ze dne 15.2.2007, lékařskou zprávou ze dne 23.2.2005, 1.3.2005, potvrzením nemocnice Na Františku a lékařskou zprávou ze dne 23.2.2005.

Provedené důkazy soud hodnotil podle ustanovení § 132 o. s. ř., podle své úvahy a to každý důkaz jednotlivě a všechny v jejich vzájemné souvislosti a zároveň přihlédl k tvrzení žalobců a vyjádření žalované.

Podle ustanovení § 11 oz fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života, zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti jakož i soukromí svého jména projevů osobní povahy.

Podle ustanovení § 13 odst. 1,2, 3 oz fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odst. 1 zejména proto, že byla ve značné snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Výše náhrady podle odst. 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem za nichž k porušení práva došlo.

Základním předpokladem vzniku odpovědnosti podle ustanovení § 13 OZ je vznik neoprávněného zásahu objektivně způsobitelného narušit, popřípadě ohrozit osobnostní práva chráněná ustavením § 11 a násl. OZ.

S poukazem na shora citovaná zákonná ustanovení a výsledky dokazování má soud obsahem trestního spisu OS Praha 3 14T 40/2006 za prokázáno, že žalobci byli dne 20. února 2005 zadrženi hlídkou Policie ČR, následně byli odvezeni na místní oddělení Policie ČR – Žižkov v Praze 3, bylo prokázáno, že 20.2.2005 projížděla autohlídka Policie ČR místní oddělení Žižkov, ul. Ondříčkova, přičemž v chování obou žalobců v této lokalitě spatřovala přestupek, proto hlídka vyzvala žalobce k předložení dokladů totožnosti, následně považovala za nezbytné oba žalobce vytčít k jejich činnosti, tvrzený nedovolený výlep plakátů na sloup semaforů a protože na místě oba žalobci tvrdili, že ve své činnosti budou nadále pokračovat, byli oba žalobci hlídkou Policie ČR podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) zákona č. 283/1991 Sb. zajištěni a odvezeni na služebnu k podání vysvětlení. Na služebně byli žalobci podrobeni bezpečnostní prohlídce a při sepisování protokolu byl první žalobce ad 1) uchopen pod krkem a smýknuto s ním o zed'. Dále rozsudkem čj. 14 T 40/2006 ze dne 24.10.2006 bylo prokázáno, že jeden z policistů konajících zákrok a prohlídku byl odsouzen za trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle ustanovení § 158 odst. 1 písm. a) trestního zákona, který spáchal tím, že dne 20.2.2005 provedl u obou žalobců bezpečnostní prohlídku v rozporu s ustanovením § 6 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR a téhož dne při sepisování protokolu chytil žalobce a) pod krkem a 2x s ním udeřil o zed', čímž mu způsobil lehké podvrtnutí páteře. Dále bylo výpovědí ██████████ prokázáno, že na služebně došlo k osobní prohlídce, ve které spatřuje největší zásah do svých osobnostních práv. 14 dní byl v pracovní neschopnosti a měl otřes mozku, poté již další potíže neměl, ale postupem žalovaného vzrostla jeho nedůvěra k žalované. Dále výpovědí ██████████ bylo prokázáno, že za zásah do svých osobnostních práv považuje výkon osobní prohlídky, neboť nebyla odůvodněna, není mu známo proč museli být svlečeni dohoda, proč museli udělat dřepy, proč tam bylo tolik policistů. Od té doby má strach z policie, když ho zastaví třeba v autě, má strach, že není všechno v pořádku a ve vztahu k žalovanému existuje určitá nejistota.

Po provedeném dokazování vázán právním názorem Vrhnního soudu v Praze soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána po právu. Jeden z policistů, který vykonával prohlídku žalobců a účastnil se jejich předvedení, byl odsouzen za trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele s tím, že při sepisování protokolu chytil žalobce a) pod krkem a 2x s ním udeřil o zed' a způsobil mu lehké podvrtnutí páteře. Lze dovodit, že tohoto jednání se policista dopustil v rámci výkonu služebního zařazení policejního inspektora oddělení Policie ČR, místní oddělení Žižkov. Tvrzené jednání mělo věcný, místní a časový vztah k plnění úkolů Policie ČR a odpovědnost za popsané jednání nese žalovaná, která ho k výkonu své činnosti použila. Odpovědným subjektem za tvrzené zásahy do osobnostních práv žalobců je tedy žalovaná. Dále po provedeném dokazování soud tedy dospěl k závěru, že žaloba byla podána po právu, jednáním žalované, resp. policistů, došlo k zásahu

do osobnostních práv žalobců a to u prvního žalobce jednak osobní prohlídkou, která proběhla tak, že se museli svléct, dělat dřepy za přítomnosti několika policistů, v tom spatřuje soud i zásah do osobnostních práv druhého žalobce, dále v případě prvního žalobce došlo k zásahu do osobnostních práv a to do tělesné integrity kdy s ním policista uhodil 2x o zed' došlo k otřesu mozku a k jeho následné pracovní neschopnosti, což vyplývá z lékařské zprávy. Soud má za to, že tedy ze strany žalované se jednalo o zásah do osobnostních práv žalobců objektivně způsobilý je poškodit a to zvláště závažný zásah. Soud má za to, že požadovaná finanční satisfakce u prvního žalobce ve výši 30.000,-Kč a u druhého žalobce 10.000,-Kč je přiměřená. Soud zhodnotil tu skutečnost, že žalovaný je institucí, která má občany ochraňovat, zajišťovat pořádek, lidé by mu měli důvěřovat, proto podobný postup, jak tomu bylo v tomto případě, je zvláště závažným zásahem do osobnostních práv.

Soud však zamítl požadavek na přiznání omluvy v té části textu kde žalobci požadovali omluvu za neoprávněné zbavení osobní svobody, tedy neoprávněné zajištění, v tomto případě má soud za to, že neoprávněné bylo pouze bití [REDAKCE] a ponižující bezpečnostní prohlídka, ne však zajištění, v tomto případě se ze strany žalovaného jednalo o výkon práva kde je vyloučena neoprávněnost zásahu. V tomto směru soud tedy na straně žalovaného zásah do osobnostních práv žalobců neshledal. Žalobci byli podezřelí z určitého přestupku, sami potvrdili, že tento přestupek vylepování plakátů budou dělat dál a žalovaný byl oprávněn je zadržet. Z uvedených důvodů soud rozhodl jak o výroku rozsudku shora uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobci měli ve věci úspěch, soud jim proto přiznal náklady řízení, které představují náklady za zaplacení soudního poplatku v řízení I. stupně a v řízení odvolacím, u prvního žalobce 4.400,-Kč a u druhého žalobce 3.200,-Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 30.4.2010

JUDr. Dagmar Stamidisová, v. r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Bláhová

